

F. t. l. vedr. danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

som led i opfølgningen på regeringens integrationsudspil skulle analysere danskundervisningsområdet og komme med forslag til effektivisering af danskundervisningen, herunder en mere incitamentskabende finansiering. Arbejdsgruppen afsluttede sine overvejelser i november 2002 med aflevering af notat af 26. november 2002 med forslag til ændring af integrationsloven og danskundervisningsloven.

Flere dele af regeringens integrationsudspil af marts 2002 er i indeværende folketingssamling udmøntet med forslag til lov om ændring af integrationsloven og danskundervisningsloven m.fl. love, der blev fremsat den 2. oktober 2002. Lovforslaget blev vedtaget af Folketinget den 11. december 2002 og bekendtgjort i Lovtidende som lov nr. 1043 af 17. december 2002, jf. Folketingstidende 2002-2003, s. 315 og s. 2268, tillæg A, s. 314 og 368 (3. behandling: ej optrykt), tillæg B (ej optrykt), og tillæg C (ej optrykt). Med denne lovændring, hvori første fase af revisionen af danskundervisningsloven indgår, er der sket en udvidelse af kredsen af udbydere af undervisningen tillige med en justering af de gældende holdsætningsregler m.v. med henblik på at sikre større fleksibilitet i undervisningens udbud og tilrettelæggelse.

Med nærværende forslag lægges der op til yderligere revision og fornyelse af danskundervisningen med forslag til en ny danskuddannelseslov, der skal sikre en mere fleksibel og udadvendt tilrettelæggelse af undervisningen og en øget effektivitet i gennemførelsen med mulighed for bedre og hurtigere tilegnelse af de danskfaglige mål samt sikring af den fornødne kombination med aktivering og beskæftigelse.

Forslagene til ændring af danskundervisningen tager sigte på såvel de kortsigtede som de langsigtede mål med undervisningen. På det korte sigt er tilknytningen til arbejdsmarkedet afgørende, både fordi den giver udlændingen det bedste grundlag for hurtig selvforsørgelse, og fordi den giver udlændingen den bedste indlæring i dansk sprog.

Denne strategi omfatter i den første del af integrationsperioden intensiv undervisning i dansk og orientering om kultur- og samfundsforskeligheder i Danmark med særlig vægt på mundtlig kommunikation og kendskab til arbejdsmarkedsforhold. Senere i integrationsforløbet omfatter danskundervisningen desuden en bredere tilegnelse af de nødvendige og tilstrækkelige grundlæggende, almene dansksproglige færdigheder til det niveau, der anses for nødvendigt for den enkelte for at kunne klare sig på lige fod med andre i det danske samfund, herunder kunne begå sig på det danske arbejdsmarked og fastholde et job. Der lægges derfor også vægt på den enkelte udlændings muligheder for

at udnytte det ordinære uddannelsessystem i det omfang, hvor det på baggrund af udlændingens forudsætninger og motivation skønnes relevant. Evt. faglig opkvalificering skal påbegyndes så tidligt som muligt i integrationsprocessen, og den skal i videst muligt omfang matche udlændingens medbragte kvalifikationer, herunder arbejdsmarkedserfaring.

Som led i den styrkede indsats for integration af udlændinge på arbejdsmarkedet forudsættes det, at hovedelementerne i integrationsprocessen, danskuddannelse, aktivering og beskæftigelse samt uddannelse og faglig opkvalificering, så tidligt som muligt i den tre-årige introduktionsperiode kombineres i intensive fuldtidsforløb med henblik på størst mulig synergieffekt. For at indsatsen skal lykkes bedre end hidtil, er der mange forskellige aktører, der skal bidrage mere aktivt, end det hidtil har været tilfældet, og det er nødvendigt at stille større og mere præcise krav til alle involverede parter.

Den enkelte udlænding skal i højere grad end hidtil inddrages i ansvaret for egen integration gennem fastlæggelsen af indholdet i den individuelle kontrakt for den pågældendes integration i samarbejde med kommunen. I kontrakten fastlægger udlændingen og kommunen målene for den enkeltes integration, der forpligter begge parter til en integrationsproces, hvor både selvforsørgelse, danskuddannelse og eventuel faglig opkvalificering eller uddannelse vil indgå.

Den eksisterende danskundervisningslov har sikret en forbedring af kvaliteten af danskundervisningen, og undervisningen er i højere grad blevet tilpasset arbejdsmarkedets behov. Regeringen forventer imidlertid, at *kommunerne* vil blive mere effektive ved opfyldelse af de samlede krav til integrationsindsatsen. Opmærksomheden på den enkelte udlændings behov for danskuddannelse, aktivering og faglig opkvalificering skal være større end hidtil, og dette skal bidrage til en effektiviseret indsats, hvor de stærkere udlændinge får mulighed for at komme hurtigt og fleksibelt gennem integrationsprocessen, medens de udlændinge, der kræver en større indsats, ikke lades i stikken.

Virksomhederne forudsættes at få en langt mere central rolle i integrationsprocessen. Regeringen har tillid til, at såvel private som offentlige virksomheder kan løse langt flere opgaver på integrationsområdet, og mange virksomheder vil også kunne få store fordele ved de nye muligheder, der opstår. Virksomhederne skal give plads til udlændinge i virksomhedspraktik samt støttet eller ustøttet beskæftigelse som led i et introduktionsforløb. Hertil kommer tilbud om praktikpladser til udlændinge i voksenlærlingeforløb som led i kompetencegivende faglig uddannelse.